



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Divi Thomae Aqvinatis Doctoris Angelici Opera Omnia

Summa diligentia ad exemplar Romanæ Impreßionis restituta

Complectens Quæstiones, Qvæ Disputatæ Dicuntvr, & Quæstiones
Quodlibetales, siue Placitorum eiusdem S. Thomæ

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Venetiis, 1593

15 Vtrum Religiosus teneatur reuelare prælato suo præcipienti secretum
suæ fidei commissum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72780](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72780)

Iacti animarum intendat studio praefermissio. In CONTRARIUM inducitur coniectura pro ratione.

RESPON. Dicendum, quod aliqua duo possunt comparari ad invicem & simpliciter, & in aliquo casu. Nihil enim prompet id quod est melius simpliciter, in aliquo casu esse minus eligendum, sicut philosophari est simpliciter melius quam dirari: sed in tempore necessitatis dirari est magis eligendum. & aliqua pretiosa margarita est carior vno pane, & tamen in aliquo casu famus panis preteregeret, sicut illud Iren. 4. Dederunt pretiosa quaeque pro cibo ad refocillandas animas. Est autem considerandum, quod in quolibet artificio simpliciter melior est qui disponit de artificio, & dicitur architector, quam aliquis manualis qui opera exequitur in quod est ab alio disponitur. Unde & adificiis constitutis majori mercede conducitur qui disponit de edificio, licet nihil manibus operetur, quam manuales artifices, qui adolant ligna, & incidunt lapides. In edificio autem spirituales sunt quasi manuales operarii, qui parvulariter insistant curae animarum, puta, sacramenta ministrando, vel aliquod huiusmodi particulariter agendo: sed quasi principales artifices sunt episcopi, qui imperant & disponunt qualiter predicti sum officium exequi debeant, propter quod & episcopi, id est superintendentes dicuntur. Et simpliciter theologae doctores sunt quasi principales artifices, qui inquirunt & docent qualiter alii debeant salutem animarum procurare. Simpliciter ergo melius est docere sacram doctrinam, & magis meritorium si bona intentione agatur, quam impendere particularem curam salutis huiusmodi, & illius, unde Apollolus de se dicit 1. ad Cor. 1. Non enim misit me Christus baptizare, sed euangelizare: quamvis baptizare sit opus maxime coniciens salutis animarum. Et 2. ad Tim. 2. idem Apollolus commendat fidelibus hominibus, qui idonei erunt & alios docere. Ipsa etiam ratio demonstrat, quod melius est erudire de pertinentibus ad salutem eos, qui & in se & in aliis proficere possunt, quam simpliciter qui in se tantum proficere possunt. In aliquo tamen casu necessitate imminente deberet & episcopi, & doctores intermissio proprio officio particulariter intendere salutis animarum.

AD PRIMUM ergo dicendum, quod nullam iacturam temporis patitur, qui quod est melius, operatur docendo sacram doctrinam, vel qui ad hoc per studium se disponit.

AD SECVNDVM dicendum, quod perfectus dicitur aliquis dupliciter. Vno modo, quia habet perfectionem. Alio modo, quia habet statum perfectionis. Perfectio autem hominis in charitate consistit, quae hominem Deo coniungit. Unde quantum ad dilectionem Dei dicit Gen. 17. Ambula coram me, & esto perfectus: quantum vero ad dilectionem proximi postquam Dominus dixerat, Diligite inimicos vestros, etc. dicit Matth. 5. Estote ergo perfecti. Statum autem perfectionis habere dicuntur, qui solemniter obligantur ad aliquid perfectioni annexum. Est autem aliquid annexum perfectioni charitatis dupliciter. Vno modo, sicut praebulum & preparatoriu ad perfectionem, ut paupertas, castitas, & huiusmodi, quibus homo retrahitur a curis secularium rerum, ut liberius vacet his quae Dei sunt: unde huiusmodi magis sunt quaedam perfectionis instrumenta. Propter quod Hieronymus exponens illud verbum Petri dicentis, Ecce nos reliquimus oia, & secuti sumus te, dicit quod non sufficit Petro dicere, Ecce nos reliquimus oia: sed addidit quod perfectum est, Et

A secuti sumus te. Quicumque ergo vel voluntariam paupertatem, vel castitatem seruanti, habent quidem preparatoriu perfectionis, sed non dicuntur habere statum perfectionis, nisi qui se ex solempni professione ad huiusmodi obligant. Aliquid enim solempne & perpetuum, dicitur habere statum, sicut patet in statu libertatis, vel matrimonij, & similibus. Alio vero modo, aliquid est annexu perfectioni charitatis ut effectus, videlicet, aliquis curam animarum suscipiat. Est enim perfecta charitatis, ut aliquis propter Dei amorem praetermittat dulcedinem contemplatiuae vitae, quam magis amaret, & accipiat actiue vitae occupationes ad procurandum proximorum salutem. Quicumque ergo hoc modo salutis proximorum intendit, habet quidem aliquam perfectionis effectum, sed non habet perfectionis statum nisi episcopus, qui cum quadam solempni consecratione suscipit animarum curam. Archidiaconi vero & parochiales presbyteri magis habent commissa quaedam officia, quod per hoc in aliquo perfectionis statu ponantur. Solum ergo religiosi, & episcopi dicuntur perfecti, quasi statum perfectionis habentes, unde religiosi sunt episcopi, sed non archidiaconi, vel plebani. Cum ergo dicitur quod perfecti tenentur ad id quod melius est, verum est, si intelligatur de his qui dicuntur perfecti propter perfectionem charitatis. Huiusmodi enim obligantur ex lege interiori quae inclinando obligat, unde ad hoc obligantur secundum mensuram suae perfectionis, quod implent. Si autem intelligatur de his qui dicuntur perfecti propter statum, sicut episcopi & religiosi, non est verum. Non enim tenentur episcopi nisi ad ea, ad quae se extendit cura recepti regiminis. Et religiosi non tenentur nisi ad ea, ad quae obligantur ex voto suae professionis; alioquin esset obligatio ad infinitum, cum tamen natura, & ars, & ois lex certos terminos habeant: dato tamen quod perfecti semper tenentur ad id quod melius est, non esset ad propositum, sicut ex supradictis apparet.

AD III. Dicendum, quod licet praelatus teneat subditum suum reuocare ab omni malo, non tamen tenetur eum inducere ad oem melius. Haec est ratio in proposito locum non habet, sicut nec alie &c.

QUESTIO VIII.

DEINDE querebantur duo de his quae pertinent ad religiosos.

¶ Primo, Vtrum religiosus teneatur obedire suo praelato, ut reuelat sibi aliquod secretum, quod fidei suae est commissum.

¶ Secundo, Vtrum teneatur sibi obedire, ut reuelat occultam culpam fratris quam nouit.

ARTICVLVS XV.

Vtrum religiosus teneatur reuelare praelato praecipienti secretum suae fidei commissum.

Circa primum sic proceditur. Videtur quod religiosus teneatur aliquod secretum fidei suae commissum reuelare praelato praecipienti. Ad obediendum enim praelato obligantur se religiosus professione solempni, ad tenendum autem secretum obligantur se simplici promissione: ergo magis debet obedire praelato, quam seruare secretum.

SED CONTRA est, quod Bern. dicit. Id quod est institutum propter charitatem, non militat contra charitatem: sed professio obedientiae, quam religiosus

24 q. 68. art. 1. ad 2. q. 70. 1. ad 2.